

Oslo 07.04.2026

Høringsinnspill – Forskrift om overnattingsavgift

Den Norske Turistforening (DNT) ble etablert i 1868 og er Norges største friluftslivsorganisasjon med over 330.000 medlemmer. Organisasjonen består av 53 medlemsforeninger med tilknyttede lokallag som har ansvar for til sammen 600 hytter over hele landet, 23.000 km merkede stier og nesten 5000 km kvista løyper på vinteren. DNTs virksomhet er basert på frivillighet med over 800 000 dugnadstimer årlig, der mye av arbeidet går til fysisk tilrettelegging for friluftslivet. DNT arbeider for å fremme et enkelt, aktivt, allsidig og naturvennlig friluftsliv, for sikring av allemannsretten og friluftslivets natur- og kulturgrunnlag.

Den Norske Turistforening (DNT) viser til høring av forskrift om overnattingsavgift, hjemlet i besøksbidragsloven. Vi viser til våre tidligere innspill til besøksbidragsloven der vi påpekte at det er viktig at besøksbidrag kun blir et supplement til annen finansiering, virkemidler og løsninger for en helhetlig besøksforvaltning, da et besøksbidrag i seg selv ikke løser utfordringene som kan følge av besøksvekst på mange av de natur- og kulturbaserte reisemålene.

DNT er positive til innretningen på lov og forskrift i form av at den ikke kommer i konflikt med prinsippet i allemannsretten om at naturen skal være gratis å bruke, og at det legges til grunn at det er kommuner med særlig stor belastning fra reiselivet som kan innføre besøksbidrag i form av overnattingsavgift. Med bakgrunn i dette er vi i utgangspunktet positive til overnattingsavgiften som ledd i bedre besøksforvaltning, og vi støtter fritakene som er foreslått. Samtidig mener vi det er behov for mer presisering og veiledning rundt krav til bruken av midlene. Videre oppfordrer vi til at det utarbeides nasjonale oversikter over hvilke kommuner som, til enhver tid, er i prosess med å innføre overnattingsavgift (eksempelvis kommuner som har søkt departementet om godkjenning av plan) og hvilke som har vedtatt kommunal forskrift om overnattingsavgift.

Om fritak fra overnattingsavgiften, forskriftens §1

DNT støtter at departementet fastsetter fritak for avgiften i sentral forskrift, og at det ikke åpnes for at kommunen kan fastsette egne fritak i de kommunale forskriftene. Vi mener dette gir en ryddig, enhetlig og forutsigbar praksis. DNT støtter at det gis tydelig fritak for DNTs ubetjente og selvbetjente hyttetilbud i nasjonal forskrift. De selv- og ubetjente hyttene våre er del av et lavterskel friluftslivstilbud i kommunene, og i tillegg til andre friluftslivsutøvere er de som bruker hyttene ofte lokale barnefamilier, skoleklasser og foreninger. Sammen med DNTs stinett driftes de selv- og ubetjente hyttene på dugnad, og eventuelle overskudd går direkte tilbake til mer tilretteleggingsarbeid.

Om bruken av midlene og frivillighetens rolle

DNT er opptatt av hvordan midlene skal kunne brukes, og at frivilligheten, i likhet med næringslivet, får medvirke til planen for bruk av inntektene. Frivilligheten har kunnskap om både natur, tilrettelegging og ferdsel. Tilrettelegging av stier, turmål og beredskapsarbeid som det naturbaserte reiselivet er avhengig av, ivaretas i stor grad av de frivillige organisasjonene. Inntekter fra et eventuelt besøksbidrag må derfor også kunne tildeles friluftslivsformål og frivillighetens tilretteleggingsarbeid.

Vi mener det er behov for tydelig veiledningsmaterieil til kommunene, som følger opp lov og forskrift. Veiledningsmateriale bør gi føringer både for utvidet medvirkning rundt bruken av midlene, frivillighetens rolle, samarbeid mellom kommuner om bruken av midlene og konkret om hva midlene kan brukes til. Videre at det utarbeides oversikt over innsamlede midler og hva de er benyttet til, slik at det sikres transparens og åpenhet rundt at midlene brukes etter intensjonen. Vi mener midlene først og fremst bør benyttes til tilrettelegging og vedlikehold av stier, natur- og friluftsområder og kulturmiljøer, utfartsparkering, toaletter og søppelhåndtering, merking og skilting, styrking av den frivillige beredskapen og informasjonsvirksomhet knyttet til besøksforvaltning og sporløs ferdsel.